

Številka: 0912-1/2025-1

Datum: 13. 1. 2025

Obvestilo o glavnih nadzorniških novostih in nadzorniških prioritetah v letu 2025

Spoštovani,

Agencija za zavarovalni nadzor (v nadaljevanju: Agencija) v okviru nadzorniških pristojnosti, ki jih opredeljuje zakonodaja, izpostavlja nekatere bistvene nadzorniške novosti ter prioritetna področja nadzora v letu 2025.

Agencija priporoča zavarovalnicam in pokojninskim družbam, da se podrobneje seznanijo tudi z Okrožnico EIOPA¹ Union-Wide Strategic Supervisory Priorities - Focus areas for 2025 z dne 16. 10. 2024² in Okrožnico ESMA³ glede skupnih evropskih nadzorniških prioritet v zvezi z letnimi poročili za leto 2023 (24. 10. 2024)⁴.

1 Digitalna operativna odpornost za finančni sektor (DORA)

Finančni subjekti bodo od 17. januarja 2025 morali upoštevati enotna pravila za varnost svojih omrežij in informacijskih sistemov. Digitalna operativna odpornost za finančni sektor (v nadaljevanju: DORA) vzpostavlja okvir za predpise o digitalni operativni odpornosti, v skladu s katerimi morajo vsi finančni subjekti zagotoviti, da so sposobni prenesti, obravnavati in se odzvati na kakršno koli motnjo ali grožnjo, povezano z informacijsko in komunikacijsko tehnologijo (v nadaljevanju: IKT). Preprečevanje in zmanjševanje kibernetских nevarnosti je glavni cilj DORE.

¹ European Insurance and Occupational Pension Authority.

² https://www.eiopa.europa.eu/document/download/0d45dc78-d9ad-4641-a7f7-9e9d20ad8518_en?filename=EIOPA-BoS-24-311_USSP%202025.pdf

³ European Securities and Markets Authority.

⁴ https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/2024-10/ESMA32-193237008-8369_2024_ECEP_Statement.pdf

1.1 Podizvajanje

Agencija od zavarovalnic, pozavarovalnic in pokojninskih družb (v nadaljevanju: subjekti nadzora) pričakuje, da podrobno spremljajo in nadzorujejo storitve IKT, ki podpirajo kritične ali pomembne funkcije, ki so lahko oddane tudi v podizvajanje.

V primeru podizvajanja morajo biti subjekti nadzora stalno seznanjeni s splošnim delovanjem »drevesa« podizvajalskih dogovorov, kar pomeni, da je treba ustrezno spremljati splošno delovanje tega »drevesa«, kar pa ne pomeni, da je treba spremljati vsak člen v drevesu. Eden od načinov izpolnjevanja zahtev glede podizvajanja je lahko na primer redno spremljanje in nadziranje, da imajo »primarni« podizvajalci sami vzpostavljen ustrezen in trden pristop pri ocenjevanju tveganj, pri izvajanju skrbnih pregledov in pri sklepanju pogodb s podizvajalci.

1.2 Obveščanje nadzornega organa o pogodbah o storitvah IKT, ki bodo podpirale kritične ali pomembne funkcije

Subjekti nadzora pravočasno obvestijo pristojni organ o kakršnem koli **novem** načrtovanem pogodbenem dogovoru o uporabi storitev IKT, ki podpirajo kritične ali pomembne funkcije. Obvestilo naj vsebuje oceno tveganj, poročilo o skrbnem pregledu, pogodbo in izhodno strategijo.

1.3 Register informacij z vsemi pogodbenimi dogovori o uporabi storitev IKT, ki jih opravljajo tretji ponudniki storitev IKT

Subjekti nadzora predložijo Agenciji register informacij na subkonsolidirani ravni na stanje na dan 31. 3. 2025 do 20. 4. 2025 v portal za elektronsko poročanje Agencije. Register informacij je lahko oddan v xml obliki ali se izpolni preko vmesnika za ustvarjanje XML datoteke (v portalu el. poročanja). Register informacij se bo po prvem poročanju nato redno predložil Agenciji do zadnjega dne v februarju, in sicer po stanju na dan 31.12. preteklega leta na subkonsolidirani in konsolidirani ravni.

1.4 Poročanje o večjih incidentih, povezanih z IKT, in prostovoljno obveščanje o pomembnih kibernetičnih grožnjah

Subjekti nadzora poročajo Agenciji o večjih incidentih od 17. 1. 2025 dalje v portal za elektronsko poročanja Agencije. Poročila o večjih incidentih se oddajo v xml obliki ali se izpolnijo preko vmesnika za ustvarjanje XML datoteke (v portalu el. poročanja). V primeru, da do 17. 1. 2025 Agencija še ne bo imela pripravljenih poročil o večjih incidentih v sistemu elektronskega poročanja, se bodo poročila poslala na elektronski naslov: agencija@a-zn.si.

1.5 Področje nadzora nad izvajanjem uredbe DORA

Agencija bo v letu 2025 in 2026 preverjala skladnost subjektov nadzora z DORA in njenimi regulativnimi in izvedbenimi tehničnimi standardi. Agencija bo posebno pozornost namenila:

- Ali subjekti nadzora pravočasno obveščajo regulatorja o vseh večjih incidentih, ki bi lahko ogrozili njihovo digitalno odpornost?
- Ali subjekti nadzora obvladuje tveganja tretjih strani na področju IKT, ali imajo za kritične in pomembne storitve pripravljene izhodne strategije, ali so vsa pogodbeno določila zajeta v pogodbah s tretjimi ponudniki?
- Ali subjekti nadzora redno spremljajo učinkovitost ukrepov za digitalno odpornost in prilagajajo strategijo glede na spreminjajoča se tveganja?

2 Spremembe in dopolnitve podzakonskih predpisov, ki so že objavljeni

2.1 Sklep o letnem poročilu in trimesečnih računovodskih izkazih zavarovalnice

Zaradi ukinitve dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja s 1. januarjem 2024 je Agencija spremenila podzakonski akt, sprejet na podlagi Zakona o zavarovalništvu (Uradni list RS, št. 93/15, 9/19, 102/20, 48/23 in 78/23 - ZZVZZ-T in 84/24 - odl. US; v nadaljevanju: ZZavar-1), in sicer Sklep o letnem poročilu in trimesečnih računovodskih izkazih zavarovalnic (Uradni list RS, št. 151/22 in 101/24). Agencija je navedeni sklep spremenila v delu, v katerem so se zahtevala ločena razkritja postavk za dopolnilna zdravstvena zavarovanja, torej pri pojasnilih k računovodskim izkazom, ki so zajeta v računovodsko poročilo, pri trimesečnih računovodskih izkazih in pri pojasnilih k trimesečnim računovodskim izkazom. Poleg tega sta bili v okviru trimesečnih računovodskih izkazov, in sicer v Izkazu poslovnega izida in Izkazu drugega vseobsegajočega donosa, dodani dve novi postavki za ločeno izkazovanje čistega poslovnega izida oziroma vseobsegajočega donosa, ki izhaja iz delujočega poslovanja in iz ukinjenega poslovanja. Prav tako so bile dopolnjena pojasnila za sklade, pri katerih se pripis dobička ugotavlja na podlagi teoretičnega rezultata, tj. pojasnil iz točke 2.2. Priloge 2. Omenjena sprememba je bila narejena zaradi večje jasnosti, saj je Agencija ugotovila določene nedoslednosti oziroma različna razumevanja poročevalskih zahtev, in sicer predvsem pri poročanju za sklad dodatnega pokojninskega zavarovanja v času izplačevanja rent.

Omenjene spremembe se začnejo uporabljati pri poročanju za zadnji kvartal 2024.

2.2 Sklep o dodatnem revizijskem pregledu zavarovalnice in dodatnem revizorjevem poročilu

Agencija je v letu 2024 dopolnila tudi Sklep o dodatnem revizijskem pregledu zavarovalnice in dodatnem revizorjevem poročilu (Uradni list RS, št. 56/16, 161/21, 116/23 in 101/24), in sicer je ustrezno spremenila nabor predlog, ki morajo biti razkrite v poročilu o solventnosti in finančnem položaju in so predmet dodatnega revizijskega pregleda. Dopolnitev je bila potrebna zaradi uskladitve z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2023/895 z dne 4. aprila 2023 o določitvi izvedbenih tehničnih standardov za uporabo Direktive 2009/138/ES Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s

postopki, oblikami in predlogami za razkritje poročila o solventnosti in finančnem položaju s strani zavarovalnic in pozavarovalnic ter razveljavitvi Izvedbene uredbe (EU) 2015/2452.

Omenjena dopolnitev se nanašala na dodatni revizijski pregled za poslovno leto 2024 ter dalje.

3 Preprečevanje pranje denarja in financiranja terorizma

Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (Uradni list RS, št. 48/22 in 145/22, v nadaljevanju: ZPPDFT-2) v 152. členu pooblašča Agencijo za nadzor nad izvajanjem določb ZPPDFT-2 in predpisov, izdanih na njegovi podlagi.

V skladu s 164. členom ZPPDFT-2 Agencija opravlja nadzor pri sledečih zavezancih:

- upravljavcih vzajemnih pokojninskih skladov;
- pokojninskih družbah;
- zavarovalnicah, ki imajo dovoljenje za opravljanje zavarovalnih poslov v skupini življenjskih zavarovanj, podružnice zavarovalnic tretjih držav, ki imajo dovoljenje za opravljanje poslov življenjskega zavarovanja, in podružnice zavarovalnic držav članic, ki imajo dovoljenje za opravljanje poslov življenjskega zavarovanja in ustanovijo podružnico v Republiki Sloveniji in
- pravnih in fizičnih osebah, ki opravljajo dejavnost zavarovalnega zastopstva/posredništva pri sklepanju pogodb o življenjskem zavarovanju.

V letu 2025 bo Agencija opravila tematski pregled področja preprečevanja pranja denarja pri vseh podružnicah zavarovalnic držav članic, ustanovljenih v Republiki Sloveniji, ki imajo dovoljenje za opravljanje poslov življenjskega zavarovanja. Pregled bo usmerjen predvsem v ustreznost in popolnost internih aktov, primernost pooblaščenih oseb za preprečevanje pranja denarja, kvaliteto poročil glede notranje kontrole, doslednost pri izvajanju ukrepov pri pregledu strank in ustreznost izobraževanja zaposlenih, vse glede na določila ZPPDFT-2.

4 Pripis dobička rentnim zavarovancem

Pokojninske družbe in zavarovalnice, ki upravljajo KS za izplačevanja pokojninskih rent morajo imeti sprejete pokojninske načrte, ki jih odobri Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Višino pozitivnega tehničnega rezultata, ki ga je potrebno nameniti pripisu dobička in pripisati zavarovancu v obliki povečanja pokojninske rente ureja Pravilnik o podrobnejših pravilih in minimalnih zahtevah, ki jih zavarovalnica ali pokojninska družba upoštevatata pri izračunu pokojninske rente (Uradni list RS, št. 110/13, 94/14, 21/16 in 68/19; nadaljevanju Pravilnik). Pravilnik tudi določa časovni okvir pripisa dobička zavarovancu in ureja nerazporejene zneske tehničnih rezultatov po pripisu dobička.

Agencija bo v letu 2025 opravila tematski pregled pri vseh pokojninskih družbah in zavarovalnicah, ki upravljajo KS za izplačevanje pokojninskih rent.

5 Področje trajnosti (ESG): Razkritja, povezana s trajnostnostjo, v sektorju finančnih storitev

5.1 Uredba (EU) 2019/2088 (Uredba SFDR)

Uredba SFDR se z odstopanji uporablja od 10. 3. 2021, v celoti pa se uporablja od 1. 1. 2023. Uredba SFDR je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah. Določa harmonizirana pravila za udeležence na finančnem trgu in finančne svetovalce glede preglednosti v zvezi z vključevanjem tveganj glede trajnostnosti v njihove procese, upoštevanjem škodljivih vplivov glede trajnostnosti v njihovih procesih in zagotavljanjem informacij, povezanih s trajnostnostjo, glede finančnih produktov. Na podlagi člena 2 Uredbe SFDR so med »udeleženci na finančnem trgu« tudi: zavarovalnica, ki ponuja zavarovalni naložbeni produkt, in institucija za poklicno pokojninsko zavarovanje; med »finančnimi svetovalci« tudi: zavarovalnica, ki izvaja zavarovalno svetovanje glede zavarovalnih naložbenih produktov; in med »finančnimi produkti« tudi: zavarovalni naložbeni produkti, pokojninski produkti in pokojninske sheme.

K izvajanju Uredbe SFDR so zavezani vsi udeleženci na finančnem trgu (vključno z zavarovalnicami in pokojninskimi družbami), kot so opredeljeni v Uredbi SFDR, ne glede na njihovo velikost.

Zavarovalnice morajo uporabljati Uredbo SFDR tudi pri izvajanju načela preudarne osebe na podlagi točke 55e člena 1 in člena 275a Delegirane uredbe 2015/35.

Agencija priporoča zavarovalnicam in pokojninskim družbam, da pri izvajanju Uredbe SFDR upoštevajo sezname dobrih in slabih praks v Tretjem letnem poročilu o razkritjih glavnih škodljivih vplivov⁵, ki so ga dne 30. 10. 2024 objavili Evropski nadzorni organi, in sicer EBA, EIOPA in ESMA (v nadaljevanju: ESA) na podlagi člena 18 Uredbe SFDR. V tem poročilu so cenjena razkritja glavnih škodljivih vplivov tako na ravni podjetja, kot tudi na ravni finančnega produkta. Namen razkritij glavnih škodljivih vplivov (angl. Principal Adverse Impact, PAI) je prikaz negativnih vplivov, ki jih imajo naložbe finančnih podjetij na okolje in ljudi, ter prikaz ukrepov finančnih podjetij za zmanjšanje navedenih negativnih vplivov. Poročilo temelji na doslej izdanih letnih poročilih, ki so jih ESA pripravili in objavili na podlagi člena 18 Uredbe SFDR, in sicer:

1. Prvega letnega poročila ESA o razkritjih glavnih škodljivih vplivov⁶, objavljenega dne 28. 7. 2022 in
2. Drugega letnega poročila ESA o razkritjih glavnih škodljivih vplivov⁷, objavljenega dne 28. 9. 2023.

Agencija priporoča zavarovalnicam in pokojninskim družbam, da pri izvajanju Uredbe SFDR in Delegirane uredbe (EU) 2022/1288 (SFDR DR) upoštevajo tudi posodobljena Konsolidirana vprašanja in odgovore glede Uredbe SFDR in SFDR DR⁸, ki so jih dne 25. 7. 2024 pripravili in objavili

⁵https://www.eiopa.europa.eu/publications/2024-joint-esas-annual-report-principal-adverse-impact-disclosures-under-sustainable-finance_en

⁶https://www.eiopa.europa.eu/publications/joint-esas-report-extent-voluntary-disclosure-principal-adverse-impact-under-sfdr_en

⁷ https://www.eiopa.europa.eu/publications/2023-joint-esas-report-extent-voluntary-disclosure-principal-adverse-impacts-under-sfdr_en

⁸https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/2023-05/JC_2023_18_-_Consolidated_JC_SFDR_QAs.pdf

Evropski nadzorni organi, EBA, EIOPA in ESMA (ESA). Navedeni dokument obsega kombinacijo odgovorov, ki jih je pripravila Evropska komisija in odgovorov, ki so jih pripravile ESA v zvezi z uveljavitvijo določb Uredbe SFDR in SFDR DR v praksi.

5.2 Člen 8 Uredbe o taksonomiji in Izjava o trajnostnosti (Prvi sklop ESRS)⁹

Delegirana uredba (EU) 2023/2772 (Prvi sklop ESRS) se uporablja od 1. 1. 2024 za poslovna leta, ki se začnejo 1. 1. 2024 ali pozneje. Je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

Podjetja, ki spadajo na področje uporabe člena 19a ali 29a Računovodske direktive, morajo v svoje Izjave o trajnostnosti, pripravljene v skladu s členoma 19a in 29a Računovodske direktive, vključiti tudi razkritja iz člena 8 (Preglednost podjetij v nefinančnih izjavah) Uredbe o taksonomiji. Računovodska direktiva kot je spremenjena z direktivo (EU) 2022/246 (CSRD)¹⁰ je prenesena z novelo ZGD-1M¹¹. Poročilo oziroma izjava o trajnostnosti sta v ZGD-1 urejena predvsem v spremenjenem 70.c in novem 70.č členu, za katera je v noveli ZGD-1M določeno, da se začneta uporabljati za poslovno leto, ki se začne v letu 2024 (i) za (velike, družbe, ki so subjekti javnega interesa in katerih povprečno število zaposlenih v poslovnem letu je na bilančni presečni dan večje od 500, ter (ii) za obvladujoče družbe, ki so subjekti javnega interesa in ki skupaj z odvisnimi družbami dosegajo pogoje za velike družbe iz petega odstavka 55. člena ZGD-1, pri čemer se merili čistih prihodkov od prodaje in vrednosti aktive povečata za 20 %, ter katerih povprečno število zaposlenih v poslovnem letu je na dan bilance stanja na ravni skupine večje od 500.

Prvi sklop ESRS v poglavju 8.2 (Vsebina in struktura izjave o trajnostnosti) ESRS 1 (Splošne zahteve) določa, da podjetje v svojo izjavo o trajnostnosti vključi razkritja v skladu s členom 8 Uredbe o taksonomiji ter delegiranimi uredbami Komisije, v katerih so določeni vsebina in druge podrobnosti teh razkritij (točka 113). Podjetje svojo izjavo o trajnostnosti strukturira v štirih delih v naslednjem vrstnem redu: splošne informacije, okoljske informacije (vključno z razkritji v skladu s členom 8 Uredbe o taksonomiji), socialne informacije in informacije o upravljanju (točka 115).

Razkritja iz 8. člena Uredbe o taksonomiji niso predmet ocene pomembnosti, in jih morajo podjetja, za katera velja člen 19a ali člen 29a Računovodske direktive vedno zagotoviti.

⁹ Delegirana uredba Komisije (EU) 2023/2772 z dne 31. julija 2023 o dopolnitvi Direktive 2013/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta glede standardov poročanja o trajnostnosti (v nadaljevanju: Delegirana uredba (EU) 2023/2772 ali Prvi sklop ESRS).

¹⁰ Direktiva (EU) 2022/2464 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022, o spremembi Uredbe (EU) št. 537/2014, Direktive 2004/109/ES, Direktive 2006/43/ES in Direktive 2013/34/EU glede poročanja podjetij o trajnostnosti (v nadaljevanju: Direktiva (EU) 2022/2464 ali CSRD).

¹¹ Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1M) (Uradni list RS, št. 102/24; v nadaljevanju: ZGD-1M).

5.3 Delegirana uredba (EU) 2021/2178 (Delegirana uredba o razkritjih) ¹²

Člen 8(1) Uredbe o taksonomiji od podjetij, za katera velja člen 19a ali 29a Računovodske direktive, zahteva, da razkrijejo, kako in v kolikšni meri so njihove dejavnosti povezane z okoljsko trajnostnimi gospodarskimi dejavnostmi. Člen 8(2) Uredbe o taksonomiji določa ključne kazalnike uspešnosti za nefinančne podjetja, ne določa pa enakovrednih ključnih kazalnikov uspešnosti za finančna podjetja, tj. kreditne institucije, upravitelje premoženja, investicijska podjetja ter zavarovalnice in pozavarovalnice. Ti so opredeljeni v Delegirani uredbi (EU) 2021/2178 (Delegirana uredba o razkritjih), kjer sta določena tudi vsebina in prikaz informacij, ki jih morajo razkriti finančna in nefinančna podjetja, za katera se uporablja člen 19a ali 29a Računovodske direktive o okoljsko trajnostnih gospodarskih dejavnostih, ter metodologija za izpolnjevanje te obveznosti razkritja.

Uveljavitev Delegirane uredbe o razkritjih je potekala postopno. Na podlagi člena 10(3) navedene delegirane uredbe, so finančna podjetja od 1. 1. 2022 do 31. 12. 2023 razkrivala samo:

- delež izpostavljenosti do gospodarskih dejavnosti, nesprejemljivih za taksonomijo in sprejemljivih za taksonomijo, v njihovih skupnih sredstvih,
- delež izpostavljenosti iz člena 7(1) in (2) v njihovih skupnih sredstvih,
- delež izpostavljenosti iz člena 7(3) v njihovih skupnih sredstvih,
- kvalitativne informacije iz Priloge XI.

Zavarovalnice in pozavarovalnice so morale razkrivati tudi delež gospodarskih dejavnosti neživiljenjskega zavarovanja, sprejemljivih za taksonomijo in nesprejemljivih za taksonomijo.

Od 1. 1. 2024 morajo finančna podjetja v skladu s členom 10(5) Delegirane uredbe 2021/2178, razkrivati tudi ključne kazalnike uspešnosti, vključno z vsemi spremnimi informacijami, ki jih je treba razkriti v skladu s prilogi III, V, VII, IX in XI k navedeni delegirani uredbi.

Delegirana uredba o razkritjih od finančnega podjetja zahteva, da pri izračunu svojih ključnih kazalnikov uspešnosti, vključno z deležem »zelenih sredstev«, uporabi ključne kazalnike uspešnosti, ki jih razkrijejo njegove nasprotne stranke. Poleg tega morajo udeleženci na finančnem trgu v skladu z Uredbo SFDR pri ocenjevanju ravni okoljske uspešnosti finančnih produktov uporabljati ključne kazalnike uspešnosti, ki jih razkrijejo podjetja, v katere se vloga. Finančna podjetja so o svojih ključnih kazalnikih uspešnosti začela poročati s 1. 1. 2024. Glede na to, da je izračun ključnih kazalnikov uspešnosti finančnih podjetij, vključno z deležem »zelenih sredstev«, odvisen od toka informacij in podatkov od finančnih in nefinančnih nasprotnih strank, ki jih financirajo, Evropska komisija pričakuje, da se bosta zanesljivost in točnost teh ključnih kazalnikov uspešnosti postopoma izboljšali, ko bodo zadevna podjetja uvajala uporabo taksonomije EU ter ko se bo povečal tok podatkov od nefinančnih do finančnih podjetij¹³. Poleg tega pravila o razkritjih iz Delegirane uredbe o razkritjih za finančna podjetja ne zajemajo

¹² Delegirana uredba Komisije (EU) 2021/2178 z dne 6. julija 2021 o dopolnitvi Uredbe (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z določitvijo vsebine in predstavitve informacij, ki jih morajo razkriti podjetja, za katera veljata člena 19a ali 29a Direktive 2013/34/EU o okoljsko trajnostnih gospodarskih dejavnostih in določanje metodologije za izpolnjevanje te obveznosti razkritja (v nadaljevanju: Delegirana uredba (EU) 2021/2178 ali Delegirana uredba o razkritjih).

¹³ Tretje obvestilo Komisije.

določenih izpostavljenosti iz člena 9, kot so nekatere izpostavljenosti do držav ter izpostavljenosti do malih in srednjih podjetij, ki ne kotirajo na borzi, ter nekaterih podjetij iz držav zunaj EU. Glede na to, da so ključni kazalniki uspešnosti v okviru sedanjih pravil o razkritju zajeti omejeno, Evropska Komisija ugotavlja, da trenutno ne morejo odražati vsega financiranja gospodarskih dejavnosti, usklajenih s taksonomijo, s strani finančnih podjetij.

5.4 Delegirana uredba (EU) 2023/2772 (Prvi sklop ESRS)¹⁴

Prvi sklop ESRS je usklajen z zahtevami po razkritju iz Uredbe SFDR ter upošteva osnovne kazalnike in metodologije, določene v različnih delegiranih aktih, sprejetih na podlagi Uredbe o taksonomiji¹⁵. Razkritja glede trajnostnosti, zahtevana v Prvem sklopu ESRS, Uredbi SFDR in Uredbi o taksonomiji so vzajemno tesno povezana.

Agencija priporoča zavarovalnicam, da pri zagotavljanju skladnosti z Uredbo o taksonomiji, Delegirano uredbo o razkritjih, Uredbo SFDR, SFDR DR in Delegirano uredbo (EU) 2023/2772 (Prvi sklop ESRS) uporabijo:

1. Obvestilo Komisije o razlagi in izvajanju nekaterih pravnih določb delegiranega akta o razkritjih v skladu s členom 8 uredbe o taksonomiji EU v zvezi s poročanjem o gospodarskih dejavnostih in sredstvih, ki so sprejemljivi za taksonomijo in usklajeni s taksonomijo (tretje obvestilo Komisije), ki je bilo objavljeno v Uradnem listu EU C/2024/6691 z dne 8. 11. 2024¹⁶. Namen Tretjega obvestila Komisije je zagotoviti finančnim podjetjem dodatne smernice za razlago in izvajanje Uredbe o taksonomiji in Delegirane uredbe o razkritjih, in sicer v obliki odgovorov na pogosta vprašanja glede poročanja o njihovih ključnih kazalnikih uspešnosti v skladu z Delegirano uredbo o razkritjih.
2. Obvestilo Komisije o razlagi in izvajanju nekaterih pravnih določb uredbe o taksonomiji EU ter povezavah z uredbo o razkritjih v zvezi s trajnostnostjo (drugo obvestilo Komisije), ki je bilo objavljeno v Uradnem listu Evropske unije C/2023/305 z dne 20. 10. 2023¹⁷. Namen Drugega obvestila Komisije je pojasniti, kako bi morala podjetja upoštevati zahteve glede izpolnjevanja minimalnih zaščitnih ukrepov iz člena 18 Uredbe o taksonomiji, in pojasniti status naložb v gospodarske dejavnosti in sredstva, usklajene s taksonomijo, v skladu z Uredbo SFDR,
3. Obvestilo Komisije o razlagi nekaterih pravnih določb iz Direktive 2013/34/EU (računovodska direktiva), Direktive 2006/43/ES (direktiva o revizijah), Uredbe (EU) št. 537/2014 (uredba o reviziji), Direktive 2004/109/ES (direktiva o preglednosti), Delegirane uredbe (EU) 2023/2772 (prvi sklop evropskih standardov poročanja o trajnostnosti (prvi delegirani akt o ESRS)) in

¹⁴ Delegirana uredba Komisije (EU) 2023/2772 z dne 31. julija 2023 o dopolnitvi Direktive 2013/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta glede standardov poročanja o trajnostnosti (v nadaljevanju: Delegirana uredba (EU) 2023/2772 ali Prvi sklop ESRS).

¹⁵ Glejte tudi Direktivo (EU) 2022/2464 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2022, o spremembi Uredbe (EU) št. 537/2014, Direktive 2004/109/ES, Direktive 2006/43/ES in Direktive 2013/34/EU glede poročanja podjetij o trajnostnosti (v nadaljevanju: CSDR), Uvod, Odstavek 41.

¹⁶ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202406691

¹⁷ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202300305

Uredbe (EU) 2019/2088 (uredba o razkritjih v zvezi s trajnostnostjo (SFDR)) v zvezi s poročanjem o trajnostnosti), ki je bilo objavljeno v Uradnem listu EU C/2024/6792 z dne 13. 11. 2024¹⁸,

4. Odgovore na pogosta vprašanja v zvezi z EU Taksonomijo, ki so objavljeni na uradnih spletnih straneh Evropske Unije¹⁹,
5. Mnenje Evropskega organa za zavarovanja in poklicne pokojnin (EIOPA) glede trajnostnosti trditev in zelenega zavajanja v sektorjih zavarovanj in pokojnin, EIOPA-BoS-24-159, 23. 5. 2024 (v nadaljevanju: Mnenje)²⁰ in z njim povezan Nasvet EIOPA-e Evropski komisiji o tveganjih zelenega zavajanja in nadzoru politik trajnostnega financiranja - Končno poročilo, EIOPA-BoS-24-159 z dne 4. 6. 2024²¹. Mnenje EIOPA je pripravljeno na podlagi člena 29(1)(a) Uredbe (EU) št. 1094/2010, Uredbe (EU) 2019/2088 (Uredbe SFDR), Delegirane uredbe Komisije (EU) 2022/1288 (SFDR DR), členov 260, 269 in 275a Delegirane uredbe (EU) 2015/35 (Solvency II DR), členov 19a in 29a Direktive 2013/34/EU (Računovodske direktive), kot je spremenjena z Direktivo (EU) 2022/2464 (CSRD), in druge regulative. Na podlagi splošnih zahtev glede poštenosti in posebnih zahtev, povezanih s trajnostnostjo, daje Mnenje pristojnim organom smernice, kako prepoznati zavajajoče trditve glede trajnostnosti in kako spremljati in kontrolirati zeleno zavajanje skozi celoten življenjski krog zavarovanj in pokojnin,
6. Uporabniški priročnik za krmarjenje po EU taksonomiji za trajnostne dejavnosti, ki ga je pripravila Evropska komisija julija 2023²².

5.5 Nova uredba (EU) o dejavnostih ocenjevanja ESG dejavnikov

Svet EU je dne 19. 11. 2024 sprejel novo uredbo o dejavnostih ocenjevanja okoljskih, socialnih in upravljavskih (ESG) dejavnikov²³. Cilj novih pravil je okrepiti zanesljivost in primerljivost ocen ESG, izboljšati preglednost in celovitost poslovanja ponudnikov ocen ESG in preprečevati morebitna navzkrižja interesov. Prek ocen ESG se bo zagotovilo mnenje o profilu trajnostnosti podjetja ali finančnega instrumenta, tako da se bosta presodila njegov vpliv na družbo in okolje ter njegova izpostavljenost tveganjem glede trajnostnosti. Ocene ESG in dejavnost ocenjevanja ESG dejavnikov bodo vplivala tudi na razkritja na podlagi Uredbe SFDR.

¹⁸ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202406792

¹⁹ Questions&Answers. Dosegljivo na: <https://ec.europa.eu/sustainable-finance-taxonomy/fag>

²⁰ Opinion on sustainability claims and greenwashing in the insurance and pensions sectors, EIOPA-BoS-24-159, 23 May 2024. Dosegljivo na: https://www.eiopa.europa.eu/publications/eiopas-final-report-and-opinion-greenwashing-advice-european-commission_en.

²¹ Advice to the European Commission on greenwashing risks and the supervision of sustainable finance policies - Final report, EIOPA-BoS-24-159, 4 June 2024 https://www.eiopa.europa.eu/publications/eiopas-final-report-and-opinion-greenwashing-advice-european-commission_en

²² European Commission: A user guide to navigate the EU Taxonomy for sustainable activities. July 2023. Dosegljivo na: <https://ec.europa.eu/sustainable-finance-taxonomy/assets/documents/Taxonomy%20User%20Guide.pdf>

²³ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/PE-43-2024-INIT/sl/pdf>

5.6 Sprememba direktive Solventnost II

Svet EU je dne 5. 11. 2024 sprejel direktivo o spremembi direktive Solventnost II. V skladu z Direktivo o spremembi direktive Solventnost II bodo zavarovalnice pri ocenjevanju tveganj glede trajnostnosti upoštevale kratko-, srednje- in dolgoročno obdobje. Zavarovalnice bodo sorazmerno z naravo, obsegom in zahtevnostjo tveganj svojega poslovnega modela glede trajnostnosti, pripravljale konkretne načrte, merljive cilje in procese za obravnavo finančnih tveganj, ki kratkoročno, srednjeročno in dolgoročno izhajajo iz dejavnikov trajnostnosti. Kadar bo zavarovalnica razkrila podatke o zadevah v zvezi s trajnostnostjo v skladu z Računovodsko direktivo, so navedeni načrti skladni z načrti iz člena 19a oziroma 29a Računovodske direktive.

5.7 Spremembe Smernic za vrednotenje tehničnih rezervacij

Posledično EIOPA pripravlja spremembe Smernic za vrednotenje tehničnih rezervacij v okviru Solventnosti II, s ciljem poenostavitve in posodobitve postopkov, zlasti pri izračunu jamstvene razlike, kjer uvaja t. i. "lambda faktor" za boljše upoštevanje dolgoročnih tveganj. Nove smernice bodo zagotovile jasnejša pravila brez znatnega povečanja upravnih in nadzornih obremenitev za zavarovalnice. Agencija ocenjuje, da bo zaradi omenjenih sprememb treba ustrezno posodobiti podzakonski akt za izračun zavarovalno-tehničnih rezervacij.

6 Področje nadzora nad distribucijo zavarovalnih produktov

Agencija bo v letu 2025 poleg izvajanja rednih nalog pri pregledu subjektov nadzora zasledovala prioritete, ki jih je na področju distribucije zavarovalnih produktov v povezavi z direktivo IDD določil Evropski organ za zavarovanja in poklicne pokojnine (EIOPA) (v okviru odbora nadzornikov (BOS) in odbora CCPFI (Committee on Consumer Protection and Financial Innovation)). In sicer je bil v okviru sprejete strategije (Union-wide Strategic Supervisory Priority) med prioritetami opredeljen podrobnejši nadzor nad ustrezno zasnovo zavarovalnih produktov vključno s spremljavo nadzora in upravljanja zavarovalnih produktov (POG):

- Spremljanje ali se zahteve POG ter druge zahteve glede varstva potrošnikov ustrezno izvajajo in da se ustrezno odpravljajo pomanjkljivosti. Dejavnosti spremljanja vključujejo analizo kompleksnosti zavarovalnih produktov in oceno, ali so subjekti nadzora ustrezno ocenili spremembe v profilih tveganja, tako posledice sprememb vedenja potrošnikov kot tržnih šokov;
- Ocenjevanje, ali so proizvajalci zavarovalnih produktov ustrezno izvedli zasnovo zavarovalnih produktov in postopke odobritve zavarovalnih produktov, ki so osredotočeni na zavarovalce;
- Spremljanje, ali proizvajalci zavarovalnih produktov pri zasnovi zavarovalnih produktov stremijo k cilju enostavnega razumevanja zavarovalnih produktov in odražanja primerne vrednosti zavarovalnih produktov za ustrezni ciljni trg;
- Ocenjevanje, ali so proizvajalci zavarovalnih produktov ustrezno izvedli dejavnosti spremljanja in pregleda zavarovalnih produktov, ki se osredotočajo na zavarovalne produkte, na katere so, glede na njihove značilnosti in značilnosti ciljnih trgov, vplivale spremembe na trgu, spremembe profila tveganja in spremembe pri obravnavi zavarovalcev;

- Spremljanje in zmanjševanje škode za zavarovalce v zvezi z načinom obravnave izključitev v zavarovalnih pogodbah in tveganj slabe vrednosti glede na vložena sredstva. Preverjalo se bo tudi obravnavanje in ravnanje glede ostalih izključitev predvidenih pri posameznih zavarovalnih produktih.

Poleg zgoraj navedenega je glede nadzorstvenih prioritet potrebno izpostaviti, da je EIOPA na svoji spletni strani objavila opozorilo zavarovalnicam in bankam, naj obravnavajo vprašanja varstva potrošnikov v zvezi s prodajo zavarovanj, vezanih na bančna posojila (t.i. kreditna zavarovanja, angl. Credit protection insurance - CPI) ter ukrepajo. Agencija za zavarovalni nadzor je to opozorilo tudi objavila na svoji spletni strani (<https://www.a-zn.si/eiopa-opozarja-banke-zavarovalnice-preprecite-tveganja-zascitite-potrosnike/>), kjer so na voljo vse potrebne informacije vključno s samim opozorilom v originalnem angleškem jeziku in v slovenskem prevodu.

Opozorilo je EIOPA pripravila na podlagi predhodno opravljenega tematskega pregleda o delovanju evropskega zavarovalniškega trga za zavarovanja, ki se sklepajo s hipotekarnimi posojili, potrošniškimi posojili in kreditnim karticami (t.i. kreditni produkti). Tematski pregled je sicer potrdil določene prednosti tovrstnih zavarovanj, vendar pa je razkril tudi znatna tveganja za potrošnike zaradi slabih praks na področju sklepanja in prodaje kreditnih zavarovanj. Tako EIOPA v svojem opozorilu izpostavlja ključna vprašanja, ki lahko negativno vplivajo na potrošnike, in svoja pričakovanja do industrije, ki naj izboljša potrošniške izkušnje s CPI zavarovanji in zagotovi, da ta izpolnjujejo potrebe ciljnega trga za ta zavarovanja.

Agencija je obravnavano področje pri pregledu subjektov nadzora kot prioriteto zasledovala že v letu 2024 in bo preverjanje izvedenih ukrepov in načrtovanih nadaljnjih ukrepov v zvezi z navedenim opozorilom EIOPE kot prioriteto nadaljevala tudi v letu 2025.

EIOPA je v okviru odbora nadzornikov (BOS) in odbora CCPFI konec leta 2024 kot prioritetni tematski pregled na področju distribucije zavarovalnih produktov določila tematski pregled o poštenih obravnavi potrošnikov s kroničnimi boleznimi in invalidnostmi. Prav tako je konec leta 2024 državni zbor RS sprejel Zakon o pravici oseb po prebolelem raku in določenih drugih boleznih do enakega dostopa do zavarovalnih in kreditnih produktov. Agencija bo pri pregledu subjektov nadzora v letu 2025, glede na navedena izhodišča, kot prioriteto preverjala vsebine zavarovalnih pogodb s pripadajočimi splošnimi zavarovalnimi pogoji, s poudarkom na nedovoljenih izključitvah in drugih omejevalnih okoliščinah pri sklepanju zavarovalnih pogodb s potrošniki / zavarovalci s kroničnimi boleznimi in invalidnostmi ter s potrošniki / zavarovalci, ki so preboleli raka in določene druge bolezni.

7 Izdaja, prenehanje in odvzem dovoljenj ter čezmejno poslovanje

7.1 Opravljanje poslov in dejavnosti zavarovalnega zastopanja ali zavarovalnega posredovanja

Agencija bo v letu 2025 nadaljevala nadzor nad stalnim poklicnim usposabljanjem zavarovalnih zastopnikov in zavarovalnih posrednikov glede izpolnjevanja določb šestega odstavka 561. člena ZZavar-1 in Sklepa o podrobnejših pogojih za stalno poklicno usposabljanje zavarovalnih zastopnikov in zavarovalnih posrednikov (Uradni list RS, št. 26/19).

Pri tem Agencija napotuje, da zavarovalni zastopnik oziroma zavarovalni posrednik, na podlagi prejema poziva za poročanje - stalno poklicno usposabljanje Agencije, pravočasno predloži ustrezna dokazila ali izjavo o prenehanju opravljanja poslov zavarovalnega zastopanja oziroma posredovanja. V primeru, če Agencija v okviru nadzorniškega postopka nad stalnim poklicnim usposabljanjem ugotovi, da zavarovalni zastopnik ali zavarovalni posrednik ponavljajoče krši obveznost stalnega poklicnega usposabljanja (bodisi kot ponavljajočega ne-poročanja ali nezadostnega števila ur izobraževanja), začne postopek za odvzem dovoljenja za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja ali zavarovalnega posredovanja (12. točka osmega odstavka 561. člena ZZavar-1).

V letu 2025 bo Agencija nadaljevala nadzorniške postopke preverjanja ali poslovodne osebe zavarovalno zastopniške ali zavarovalno posredniške družbe oziroma samostojnega podjetnika posameznika ter osebe, ki so pri zastopniku dopolnilnih zavarovanj imenovane za odgovorno osebo za izvajanje postopkov distribucije zavarovalnih produktov, izpolnjujejo pogoje iz tretjega odstavka 561. člena ZZavar-1, ki se zahtevajo za izdajo dovoljenja za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja ali zavarovalnega posredovanja.

7.2 Zagotavljanje aktualnih podatkov v registrih zavarovalnih zastopnikov in zavarovalnih posrednikov, ki jih vodi Agencija

Agencija skladno s petim in šestim odstavkom 562. člena ZZavar-1 vodi registre zavarovalnih zastopnikov in zavarovalnih posrednikov, zavarovalno zastopniških družb, zavarovalno posredniških družb, zastopnikov dopolnilnih zavarovanj in bank, ki so na območju Republike Slovenije upravičeni opravljati posle oziroma dejavnosti zavarovalnega zastopanja ali posredovanja. Osebe, vpisane v register, so dolžne Agencijo obveščati o vsaki spremembi podatkov, ki se vpisujejo v register, v osmih dneh od spremembe (sedmi odstavek 562. člena ZZavar-1).

V letu 2025 bo Agencija posebno pozornost namenila preverjanju in posodabljanju podatkov v registrih, ki jih vodi. V ta namen, bo Agencija, med drugim tudi zavarovalnice pozvala, da ji posredujejo podatke iz svojih registrov zavarovalnih zastopnikov, zavarovalno zastopniških družb in zastopnikov dopolnilnih zavarovanj, ki so jih dolžne voditi skladno s petim in šestim odstavkom 562. člena ZZavar-1.

7.3 Višja kritja za zavarovanje poklicne odgovornosti zavarovalnih posrednikov

Evropska komisija je dne 5. 12. 2023 sprejela Delegirano uredbo komisije (EU) 2024/896 o spremembi Direktive (EU) 2016/97 Evropskega parlamenta in Sveta glede regulativnih tehničnih standardov, s katerimi se prilagodijo osnovni zneski v evrih za poklicno odškodninsko zavarovanje in finančno zmogljivost zavarovalnih in pozavarovalnih posrednikov (v nadaljevanju: Delegirana uredba EU 2024/896).

Ker se je harmonizirani indeks cen življenjskih potrebščin med 1. januarjem 2018 in 31. decembrom 2022 zvišal za 20,32 %, Delegirana uredba EU 2024/896 spreminja najnižje zneske za zavarovanje poklicne odgovornosti, ki so določeni v 10. členu Direktive o distribuciji zavarovalnih produktov, in sicer:

- znesek za zavarovanje poklicne odgovornosti (po)zavarovalnega posrednika, ki velja za en odškodninski zahtevek, je najmanj v višini 1.564.610 EUR,
- znesek za zavarovanje poklicne odgovornosti (po)zavarovalnega posrednika, ki velja za vse odškodninske zahteve v enem letu, je najmanj v višini 2.315.610 EUR.

Agencija bo v letu 2025 nadaljevala z nadzorom nad sklenjenimi zavarovanji poklicne odgovornosti (po)zavarovalnih posrednikov, za katere od dne 9. 10. 2024 dalje velja višji znesek kritja.

7.4 Raznolikost kvalifikacij, znanja in izkušenj za profesionalno upravljanje (po)zavarovalnice

Agencija bo tekom nadzorniških aktivnosti nadaljevala s preverjanjem ali je zagotovljena ustrezna raznolikost kvalifikacij, znanja in izkušenj uprave kot kolektivnega organa za profesionalno upravljanje (po)zavarovalnice, kot to določa peti odstavek 56. člena ZZavar-1 v povezavi z 273. členom Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/35.

Člani uprave imajo ključno vlogo in odgovornosti pri upravljanju tveganj (po)zavarovalnice, saj odločajo o celotnem sistemu tveganj, določitvi naklonjenosti tveganj in želene kulture tveganj v posamezni (po)zavarovalnici, zato je ključno, da upravo, kot kolektivni organ, sestavljajo osebe z različnimi znanji, kvalifikacijami in izkušnjami. Pri tem Agencija napotuje, da (po)zavarovalnice v svojih politikah upravljanja opredelijo ter že v nominacijskih postopkih upoštevajo in zagotovijo raznolikost kvalifikacij, znanja in izkušenj uprave kot kolektivnega organa tako, da bo zagotovljeno profesionalno vodenje (po)zavarovalnice. Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o gospodarskih družbah (Novela ZGD 1M), ki je bil sprejet dne 22. 11. 2024, med drugim prinaša za kotirajoče družbe in družbe s kapitalsko naložbo države nove zahteve za boljše korporativno upravljanje in spodbujanje spolne raznolikosti v organih vodenja in nadzora.

7.5 Čezmejno poslovanje zavarovalnic

Agencija je z nadzornimi organi držav članic že v letu 2023 začela z medsebojnim usklajevanjem podatkov o zavarovalnicah, ki lahko neposredno opravljajo zavarovalne posle na ozemlju Republike Slovenije oziroma o slovenskih zavarovalnicah, ki lahko neposredno opravljajo zavarovalne posle v drugih državah članicah. Agencija bo usklajevanje nadaljevala tudi v letu 2025 in ustrezno posodabljala Seznam zavarovalnih subjektov, ki je javno objavljen na spletni strani Agencije.

7.6 Izmenjava informacij med nadzorniki relevantnih za oceno sposobnosti in primernosti imetnikov kvalificiranih deležev, članov uprave in nadzornih svetov ter nosilcev ključnih funkcij

V začetku leta 2025 bo pod okriljem EIOPE, EBE in ESME (skupaj: ESAs) zaključen projekt - *System for the exchange of information relevant to the assessment of the fitness and propriety of holders of qualifying holdings, directors and key function holders of financial institutions and financial market participants by competent authorities* - s katerim ESAs vzpostavljajo informacijski sistem in skupne smernice za izmenjavo informacij med nadzorniki relevantnih za oceno sposobnosti in primernosti imetnikov kvalificiranih deležev, članov uprave in nadzornih svetov ter nosilcev ključnih funkcij. Skupne smernice bodo javno objavljene, skupaj s prevodi v vseh EU jezikih predvidoma v prvem trimesečju leta 2025.

Skladno s skupnimi smernicami bo informacijski sistem posameznemu nacionalnemu nadzorniku le v pomoč pri identifikaciji drugih nacionalnih nadzornikov, ki so v preteklosti opravili ali pa trenutno opravljajo oceno sposobnosti in primernosti zadevne osebe. Informacije o vsebini ocene sposobnosti in primernosti zadevnih oseb se bodo med nadzorniki izmenjavale bilateralno.

Predvideno je, da bomo nadzorniki finančnega sektorja, v drugem trimesečju leta 2025 pričeli z redno uporabo informacijskega sistema in smernic za postopke ocen sposobnosti in primernosti fizičnih oseb. Redna uporaba informacijskega sistema za postopke ocen sposobnosti in primernosti pravnih oseb pa je predvidena v drugem trimesečju leta 2026.

8 Direktiva o vzpostavitvi okvira za sanacijo in reševanje zavarovalnic in pozavarovalnic (IRRd)

Svetovna finančna kriza leta 2008 je razkrila ranljivost finančnega sektorja in njegovo medsebojno povezanost ter poudarila potrebo po razvoju ustreznega okvira za sanacijo in reševanje finančnih institucij. Leta 2014 je bila objavljena BRRD²⁴ regulativa, ki je zajela kreditne institucije in investicijska podjetja, desetletje kasneje k tej zavezi pristopajo tudi (po)zavarovalnice. V Uradnem listu Evropske unije²⁵ je bila dne 8. 1. 2025 objavljena Direktiva (EU) 2025/1 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. novembra 2024 o vzpostavitvi okvira za sanacijo in reševanje zavarovalnic in pozavarovalnic ter spremembi direktiv 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2007/36/ES, 2014/59/EU in (EU) 2017/1132 ter uredb (EU) št. 1094/2010, (EU) št. 648/2012, (EU) št. 806/2014 in (EU) 2017/1129 (v nadaljevanju: IRRD).

Nestanovitnost trgov in spremenljivost obrestnih mer povečuje tveganja (po)zavarovalnic ter vpliva na njihovo dobičkonosnost in solventnost, zaradi njihovega velikega vpliva na tržni in gospodarski razvoj držav pa terja posebno previdnost in ustrezen okvir za obvladovanje - tudi preventivno - morebitnih poslabšanj njihovega finančnega položaja. IRRD predstavlja pomemben korak k zagotavljanju stabilnosti in odpornosti zavarovalniškega sektorja v Evropski uniji, njen cilj pa je vzpostaviti okvir za učinkovito sanacijo in reševanje (po)zavarovalnic, ki se že ali pa bi se lahko soočale s finančnimi težavami. IRRD s ciljem stabilizacije kritičnih funkcij (po)zavarovateljev v težavah prispeva k boljši zaščiti varčevalcev in vlagateljev, ohranjanju bistvenih funkcij (po)zavarovateljev za realno gospodarstvo in h krepitvi finančne stabilnosti.

Ta direktiva obravnava krizno upravljanje, ki zajema preventivno načrtovanje sanacije in reševanje (po)zavarovalnic s sedežem v Evropski uniji, za katere velja Solventnost II. Zavezanci za izdelavo preventivnega načrta sanacije so (po)zavarovalnice, načrt reševanja zanje pa pripravi nacionalni organ za reševanje (po)zavarovalnic na podlagi predhodno predloženega preventivnega načrta sanacije. Poleg tega je treba v preventivnem načrtovanju sanacije in načrtovanju reševanja opredeliti vse pomembne subjekte skupin, katerih del je lahko zavarovatelj. Nacionalni organ za reševanje mora v skladu z IRRD pripraviti načrte reševanja za (po)zavarovalnice, ki bodo predhodno izdelale preventivne načrte sanacije. Metodologija za izbor (po)zavarovalnic, ki bodo morale organu za reševanje predložiti preventivne načrte sanacije, bo v pristojnosti nacionalnih organov za reševanje ob hkratnem upoštevanju zahteve IRRD po pokritosti vsaj 60 % trga življenjskih in vsaj 60 % trga premoženjskih zavarovanj Mednarodne (po)zavarovalnice bodo v pripravo načrtov sanacije vključene v okviru svojih matičnih družb.

(Po)zavarovalnice bodo na solo ali skupinski ravni dolžne pripraviti in redno posodabljeni preventivne načrte sanacije, v katerih bodo določile ukrepe, ki jih bodo morale sprejeti za obnovev svojega finančnega položaja v primeru njegovega znatnega poslabšanja, ki bi lahko

²⁴ Direktiva 2014/59/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o vzpostavitvi okvira za sanacijo ter reševanje kreditnih institucij in investicijskih podjetij ter o spremembi Šeste direktive Sveta 82/891/EGS ter direktiv 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EU, 2012/30/EU in 2013/36/EU in uredb (EU) št. 1093/2010 ter (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta Besedilo velja za EGP.

²⁵ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=OJ:L_202500001

ogrozilo njihovo sposobnost preživetja. Določiti bodo morale sklop kvantitativnih in kvalitativnih kazalnikov, ki bi sprožili aktivacijo popravnih ukrepov, predvidenih v preventivnih načrtih sanacije. Ti kazalniki bi jim morali pomagati pri sprejemanju popravnih ukrepov v najboljšem interesu imetnikov njihovih polic in ne bi smeli določati novih regulativnih bonitetnih zahtev. Preventivni načrti sanacije bodo morali biti podrobni in bodo morali temeljiti na realnih predpostavkah, ki se uporabljajo v številnih zanesljivih in resnih scenarijih, posledično bodo morali biti sestavni del sistema upravljanja (po)zavarovalnic. Obstoječi instrumenti, ki jih (po)zavarovalnice že uporabljajo, vključno z lastno oceno tveganja in solventnosti, kriznimi načrti ali načrti za upravljanje likvidnostnega tveganja, lahko služijo kot pomoč za pripravo preventivnih načrtov sanacije. Smernice o implementaciji preventivnih načrtov sanacije so v nastajanju, prav tako tudi nekatere druge smernice in regulatorni tehnični standardi. Ko bodo navedeni dokumenti potrjeni, bo Agencija obvestila (po)zavarovalnice.

Pomemben del preventivnega načrta sanacije in posledično načrta reševanja je tudi identifikacija kritičnih funkcij (»kritične storitve«) ter storitev, ki so potrebne za vzdrževanje glavnih poslovnih področij (»storitve v ozadju«). To so dejavnosti, storitve ali posli, ki jih opravljajo (po)zavarovalnice in jih ni mogoče zlahka nadomestiti v razumnem času ali z razumnimi stroški za imetnike polic, upravičence ali oškodovance ter za vzdrževanje glavnih poslovnih področij. Zato je ključnega pomena, da so na voljo ustrezni instrumenti, s katerimi se preprečujejo propadi, in da se, kadar pride do propadov, z ohranjanjem kontinuitete teh kritičnih funkcij čim bolj zmanjšajo negativne posledice.

IRRD vsebuje potrebne korake, ki jih morajo organi za reševanje upoštevati, preden in ko sprejmejo odločitve o reševanju. Ti na primer vsebujejo zagotavljanje natančnega vrednotenja bilance stanja zavarovatelja, zaščitne ukrepe za prizadete delničarje in upnike, vključno z imetniki polic, da prejmejo odškodnino, če se znajdejo v slabšem položaju, kot če bi (po)zavarovalnica prenehala delovati po nacionalnem insolvenčnem postopku.

Če bodo pogoji za reševanje izpolnjeni, bo organ za reševanje pooblaščen za uporabo naslednjih instrumentov za reševanje:

1. Odpis ali konverzija kapitalskih instrumentov, dolžniških instrumentov in drugih kvalificiranih obveznosti;
2. Solventnostni iztek (dovoljenje za sklepanje novih zavarovalnih ali pozavarovalnih pogodb zavarovatelju v reševanju se odvzame, da se njegova dejavnost omeji izključno na upravljanje obstoječega portfelja);
3. Prodaja poslovanja;
4. Premostitveno podjetje (celotno poslovanje zavarovatelja ali njegov del se lahko prenese na subjekt pod javnim nadzorom, ki mora imeti dovoljenje v skladu z direktivo Solventnost II);
5. Izločitev sredstev in obveznosti (uporablja se skupaj z drugim instrumentom za reševanje; oslABLJENA ali problematična sredstva in/ali obveznosti se lahko prenesejo na nosilca upravljanja).

Implementacija IRRD bo potekala v dveh letih od njene uveljavitve, uveljavitev pa nastopi 20. dan od objave v Uradnem listu EU in bo terjala prilagoditve na zakonodajnem, finančnem in organizacijskem področju (po)zavarovalništva. IRRD od držav članic zahteva, da ustanovijo organe za reševanje (po)zavarovalnic, ki so lahko centralne banke, pristojna ministrstva, javni upravni

organi ali drugi organi s pooblastili na področju javnega upravljanja z ustrezno ureditvijo, da bi se izognili navzkrižju interesov med nadzornimi funkcijami in funkcijami reševanja.

9 Zagotavljanje uravnotežene zastopanosti spolov v organih vodenja in nadzora

Z novelo Zakona o gospodarskih družbah sprejeto dne 22. 11. 2024 (ZGD-1M) in objavljeno v Uradnem listu RS, št. 102/2024 z dne 3.12.2024, se je izvedla uskladitev z več evropskimi direktivami, med drugim tudi z direktivo s področja zagotavljanja uravnotežene zastopanosti spolov med direktorji družb (Direktiva (EU) 2022/2381 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. novembra 2022 o zagotavljanju uravnotežene zastopanosti spolov med direktorji družb, ki kotirajo na borzi, in s tem povezanih ukrepov (UL L št. 315 z dne 7. 12. 2022, str.44).

Iz določb ZGD-1M izhaja, da bo potrebno zagotoviti vsaj 40-odstotno zastopanost manj zastopanega spola med člani organa nadzora ali pa vsaj 33-odstotno zastopanost manj zastopanega spola skupno med člani organov vodenja in nadzora ter izvršnimi direktorji. K temu so zavezane velike borzne družbe in velike družbe, v katerih ima država ali lokalna skupnost večinski delež. V politiki raznolikosti, ki jo sprejme nadzorni svet, družba opredeli, kateri delež bo dosegla.

Agencija bo v okviru nadzornih aktivnosti preverjala uskladitev politike raznolikosti in njihovo izvajanje v zavarovalnicah, ki so zavezane k zagotavljanju uravnotežene zastopanosti spolov v vodstvenih organih.

Agencija ob tem podpira prizadevanja za uskladitev in izvajanje politike raznolikosti v smislu uravnotežene zastopanosti spolov v vodstvenih organih tudi v (po)zavarovalnicah in pokojninskih družbah, katere k temu niso zakonsko zavezane.

S spoštovanjem,

Direktor,
Podpisnik: GORAZD ČIBEJ
Čas podpis: 13.01.2025 12:44
Izdajatelj: STEVENCA G2
Veljaven do: 11.06.2029 09:37
ID: 00C01A00800000000572BAA0C
Št. Dokumenta: 0912-1/2025-1
DOKUMENT JE ELEKTRONSKO
PODPISAN
Mag. Gorazd Čibej
direktor